

Tělo neumí lhát. Režisér Patrick Masset v inscenaci Strach obhazuje právo na pravdu

21. srpen 2019

Mozaika

Tělo neumí lhát. Režisér Patrick Masset v inscenaci Strach obhazuje právo na pravdu

Délka audia 4:55

Foto František Ortmann

Cirkus nabízí mnoho materiálu k rozehrání příběhu, tvrdí belgický režisér Patrick Masset, jehož inscenaci Strach uvádí soubor T1J (Théâtre d'Un jour) na festivalu nového cirkusu Letní Letná. T1J v inscenaci spojuje celou řadu forem – živou hudbu, párovou akrobacii nebo divadlo masek.

ČTĚTE TAKÉ

Cirkusem proti klišé. Šestnáct artistek v Projet PDF nabourává zažité stereotypy

Kdy se zrodil nápad vytvořit představení, jehož hlavním tématem je strach?

To bylo ještě v době, kdy jsem působil v souboru Vent d'autan, čili zhruba před dvaceti lety. Tento soubor se specializoval na párovou akrobacii. Tehdy jsem požádal jeho uměleckého vedoucího Rémyho Balaguého, aby mi ukázal základy párové akrobacie, která mě jako divadelníka tolik fascinovala. Chtěl jsem se to

naučit. Pak mi trvalo dvacet let, než jsem pro realizaci inscenace založené na párové akrobacii našel ten správný tým. Tři akrobaté, kteří v inscenaci vystupují, jsou původně ze souboru XY, což je soubor s dlouholetou tradicí, která je založená na párové akrobacii a soudržnosti kolektivu. Skrze hudbu, zpěv a akrobacii chceme promlouvat o tom, že se nesmíme bát říkat pravdu, že nesmíme mít strach z toho být upřímní. My si to ještě můžeme dovolit. Ale na světě přibývá míst, kde lidé svobodně promlouvat nemohou. A na to bychom také rádi upozornili.

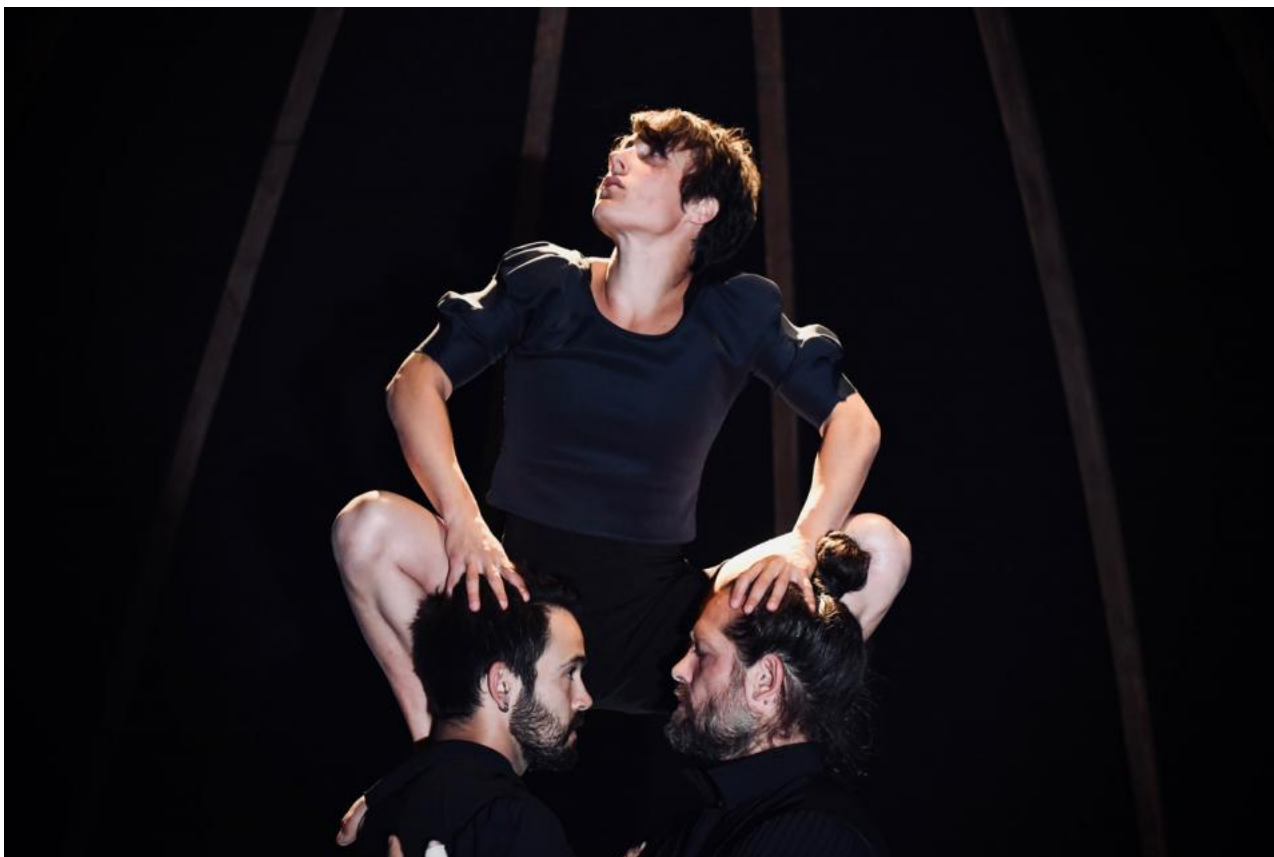

Inscenace Strach v podání souboru Théâtre d'Un jour | foto: František Ortmann

Co pro vás, jakožto pro člověka, který pochází z divadelního světa, znamená cirkus?

Na to mám jasnou odpověď. Jakýmkoliv běžně vysloveným slovem může člověk lhát. Zatímco tělo lhát nemůže a neumí. Nechci se tady rouhat a tvrdit, že slovo v divadle nemá váhu, to v žádném případě. Někdy je ale potřeba se od slov na chvíli oprostít a dát prostor obrazům, hudbě a jazyku těla. A všechny tyto výrazové prostředky my v T1J vnášíme do hry, chceme, aby promlouvaly o lidských hodnotách, které je zvláště v dnešní době potřeba bránit, kupříkladu pravdu. Zvláště když žijeme v prostředí, ve kterém se lež šíří veřejnými cestami, jako kupříkladu médií. Audiovizuální podněty mohou mnohdy člověka zasáhnout silněji než vyřčené slovo. Proto se častěji soustředím na multižánrové formy, kde hraje důležitou roli

hudba a zpěv. Zpěv totiž dokáže vzbuzovat pestrou škálu emocí. A v kombinaci s pohybem těla může být takový scénický jazyk mnohem účinnější.

Inscenace Strach v podání souboru Théâtre d'Un jour | foto: František Ortmann

Hlas jako výrazový prostředek použije zpěvačka Julie Calbete. Jak ale docílit toho, aby promlouvalo lidské tělo?

Pokud se zaměří nejprve na zpěv, tak musím přiznat, že vybrat zpěvačku pro toto představení bylo nesmírně náročné. Hledali jsme ji dlouho. Na konkurz jich přišlo padesát! A Julie Calbete byla poslední z nich. Její hlasový projev byl vynikající, ale pro nás bylo ještě důležité, jak bude schopná pohybově interagovat s artisty. Ale jelikož nám důvěřovala a odevzdala se tomu, velmi rychle zvládla i pohybovou část své role. Doslova zvládla svůj strach a obavy z něčeho nového a neznámého.

ČTĚTE TAKÉ

Z umělce hlídačem hřbitova. Bývalá obřadní síň v Telči otvírá každé léto

Společně jsme pak otevřeně přistoupili – skrze diskuze i různé improvizace – k tématu strachu, který nás provází od dětství, už jen třeba v podobě nočních můr. Symbolika představení spočívá v tom, že tři akrobaté nosí a podpírají zpěvačku.

Jsou tedy těly, prostřednictvím nichž tento hlas promlouvá. A tento hlas se nechává slyšet. Je hlasem, který nesouhlasí s křivdami a bezprávím. Jsme přesvědčeni, že právě o tom bychom v současné době měli nahlas mluvit.

Inscenace Strach v podání souboru Théâtre d'Un jour | foto: František Ortmann

Pro inscenaci vznikl nový speciální prostor, netypické šapitó, které vypadá spíše jako velká jurta. Proč právě takový prostor?

Nechtěl jsem, aby bylo představení uváděno v šapitó. Naším cílem bylo vytvořit intimní prostředí, ve kterém budou diváci blízko účinkujících. Kupříkladu když budete poslouchat zpěvačku, která je od vás pouhých 50 centimetrů, tak se vás síla jejího hlasu dotkne intenzivněji. A stejné je to i s artisty. Jejich pohyb je tak blízko a tak intenzivní, že se přímo přenesou na diváky. Baví mě, když mohu s artisty hledat cestu, jak popřít fyzickou dokonalost a přitom skrze pohyb diváky zavést do jiného světa.

[Spustit audio](#)

autor: [Veronika Štefanová](#)